

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 7 Sayı: 29 Volume: 7 Issue: 29

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

ÇOCUKLARIN KARIŞTIĞI BIÇAKLA İŞLENEN SUÇLARIN İNCELENMESİ

THE INVESTIGATION OF KNIFE CRIMES INVOLVING CHILDREN

Murat DELİCE*

Öz

Şiddet tüm toplumlarda yaygın olarak görülen ciddi bir sorundur. Bıçakla işlenen suçlar ise şiddetin sonuçları en vahim olan türlerindedir. Bu suç türü çok fazla sayıda ölüm, yaralanma, sakatlanma ve ekonomik kayıpları beraberinde getirmektedir. Bu belirgin zararlarının yanında bu suçlar mağdurlarını psikolojik olarak da etkilemektedir. Mağdurlar korku ve tehdit altında yaşadıklarından hayat kaliteleri düşmektedir. Hem dünyada hem de ülkemizde yapılan araştırmalar çocukların ve gençlerin bıçakla işlenen suçlara yaygın olarak karıştıklarını göstermektedir. Bununla beraber ülkemizde çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçlar yeterince incelenmemiştir. Bu araştırma bu ciddi problemi daha iyi anlamak ve böylece daha etkili çözümler üretilmesine katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın bulguları Erzurum ilinde 10 yıllık süreçte meydana gelen toplam 3061 bıçakla işlenen suç olayının 1004'üne 18 yaş altı çocukların karıştığını ve ilde bıçakla işlenen suç olaylarına karışmış toplam 12776 kişiden 1864'ünün çocuk olduğunu göstermiştir. Bu bulgulara göre bıçakla işlenen suçların yaklaşık %33'üne çocuklar karışmıştır. Bu suçlar ve bu suçlara karışan çocukların özellikleri araştırmanın bulguları olarak sunulmuştur. Ayrıca araştırmanın bulguları ışığında öneriler de sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Bıçak, Suç, Şiddet, Polis.

Abstract

Violence is a widespread problem seen in all over the World. When it comes to knife crimes, it is one of the most serious types of violence, which end up death, injuries, disabilities and economical losses. It also causes psychological damages on its victims, who are more likely to use drug and think about suicide. Knife crimes, moreover, can affect the whole community creating a fear of crime, which decreases the quality of life. Children have a particular importance in terms of knife crimes because they involve more frequently with knife crimes. However, knife crimes involving children have not been sufficiently investigated, particularly in Turkey. This current study investigated this phenomenon to better understand it and to produce effective solution. Findings showed that of all the 3061 knife crimes cases in a middle sized city in Turkey 1004 include children, and of all the 12776 individuals involved with these cases either as suspects or as victims 1864 were children. In this study, different characteristics of these 1004 cases and 1864 children were analyzed.

Keywords: Child, Knife, Crime, Violence, Police.

Giriş

Şiddet, bireysel ve toplumsal gelişimi ve yaşam koşullarının iyileşmesini engelleyen yaygın ve ciddi bir problemdir. Bıçakla gerçekleştirilen şiddet ise şiddetin en çirkin, en kötü, en feci ve en kabul edilemez türlerindedir. Şiddet, özellikle bıçakla işlenen şiddet, ölümlere, yaralanmalara, psikolojik ve ekonomik kayıplara neden olmakta, hem bireylere hem de toplumlara derin zararlar vermektedir. Şiddet, bireyin sahip olduğu gücü, kendisinde ve

* Dr., Emniyet Müdürü, Erzurum İl Emniyet Müdürlüğü, muratdelicekos@yahoo.com

başkalarında veya bir toplumda yaralanma ve kayıpla sonlanacak biçimde veya sonlanması muhtemel bir biçimde kullanması olarak tanımlanmaktadır (Subaşı ve Akın, 2012). Şiddet eyleminde bireyin canına, malına, sağlığına, bedensel bütünlüğüne ve özgürlüğüne karşı bir tehdit söz konusudur ki bunların neticesi intihar, yaralama, ırza geçme, yağma vb. eylemler olabilir (Kocacık ve Çağlayandereli, 2009). Şiddetin en şiddetli hali yok etmeyle sonuçlanmış olanıdır (Atman, 2003). Şiddetin olumsuz sonuçları her topluluk tarafından açıkça bilinmesine rağmen şiddet her zaman insan doğasının bir parçası, bir yansıması olmuş ve her toplumda şiddet eylemleri görülmüştür (WHO, 2010).

Şiddet, çatışmaların giderilmesinde bir çözüm aracı olarak kullanılmaktadır (Avcı, 2010). Çatışmaları başka türlü çözmeyi beceremeyenler, iletişimle sorunlarını çözemeyenler şiddete başvurumaktadırlar (Broussard ve Northup, 1995). Şiddet, iki taraf arasında bir tarafın diğer tarafa hükmetme, sözünü geçirme, üstün gelme çabası neticesinde ortaya çıkmaktadır. İki taraf arasında genelde karşı tarafa göre kendini daha güçlü algılayan birey veya topluluk tarafından şiddet uygulanmaktadır. Şiddet eylemlerinde çoğu zaman amaç hedefine ulaşma, istediğini elde etme çabasıdır (Akpolat, 2010).

Şiddet genellikle fiziksel, cinsel, sözel ve duygusal (psikolojik) olmak üzere farklı türler altında incelenmektedir (Kocacık ve Çağlayandereli, 2009; WHO, 2002). Fiziksel şiddet dövme, tokatlama, yumruklama, tekmeleme, itme, yakma, eşya fırlatma, bıçak veya silah kullanma gibi eylemleri içerir. Cinsel şiddet tecavüz, cinsel ilişkiye zorlama, istemediği şekilde cinsel ilişkiye zorlama, pornografik görüntüleri seyretmeye zorlama, aşırı kıskançlık ve şüphencilik gibi eylemleri içerir. Sözel ve duygusal şiddet sevgi göstermeme, tehdit, aşağılama, alay etme, lakap takma, devamlı eleştirme, küfretme, kıskançlık, reddetme, akrabalarıyla veya arkadaşlarıyla görüştürmeme gibi eylemleri içerir. Ekonomik şiddet ise parasını yönetmek, kazanç sağlanmasına izin vermemek, para veya malı kötüye kullanmak gibi eylemleri içerir (Gibbons, 2011; Tanrıverdi ve Sıpkın, 2008; WHO, 2005).

Farklı türleriyle şiddet tüm toplumlarda yaygın olarak görülmektedir ve genellikle şiddet olaylarının failleri ve mağdurları gençler olmaktadır. Dünyada her yıl şiddet sebebiyle 1,5 milyondan fazla insan ölmekte, pek çok insan yaralanmakta, pek çoğu da psikolojik ve maddi kayıplara maruz kalmaktadır (WHO, 2010). Dünyada meydana gelen ölümlerin yaklaşık %4'ü intihar veya cinayet nedeniyledir. Dünya çapında meydana gelen yaralanmaların ise yaklaşık %40'ı şiddete bağlı olan yaralanmalardır (Subaşı ve Akın, 2012). Şiddet nedeniyle ölümler daha çok 15-44 yaş grubunda yoğunlaşmaktadır ve özellikle 15-19 yaş grubu için silahla işlenen cinayetler ilk sıralarda yer alan bir ölüm nedenidir (WHO, 2010). Dünyada her gün 0-19 yaş grubu çocuklardan ve gençlerden 227 kişi şiddet nedeniyle ölmektedir, çok daha fazla sayıda çocuk ve genç de yaralanarak hastanelere kaldırılmaktadır (WHO, 2010). Tüm dünyada gençlerin yoğun olarak bulunduğu okullarda şiddet eylemleri ise artarak devam etmektedir (Avcı, 2010; Işık, 2006).

Türkiye'de de şiddet yaygındır. Türkiye'de 1995 ve 2006 yılları suç oranları açısından değerlendirildiğinde 1995'ten 2004 yılına kadar suç oranları açısından önemli bir değişimin olmadığı ancak 2004 yılında suç oranlarının artmaya başladığı ve 2005 ve 2006 yıllarında da bu artışın hızlanarak devam ettiği görülmektedir (Sargın ve Temurçin, 2011). Aynı artış şiddet suçu olarak nitelenebilecek şahsı karşı suçlar içinde geçerlidir. Öldürme, yaralama, darp, tehdit, hakaret, aile fertlerine kötü muamele gibi şiddet suçlarında önceki yıllara göre 2004, 2005 ve 2006 yıllarında ivmeli artışlar gözlemlenmektedir. 1995 ve 2006 yılları karşılaştırılacak olursa; 1725 olan öldürme sayısı 3455 olmuş, 17391 olan yaralama sayısı 123011 olmuş, 2448 olan tehditve hakaret sayısı 39597 olmuş ve 3721 olan aile fertlerine kötü muamele sayısı 17064 olmuştur (Sargın ve Temurçin, 2011). 2006 yılı verilerine göre 100000 kişiye düşen adam öldürme oranı 7'dir ki bu oran bütün Avrupa ülkelerinin üzerindedir.

Tüm dünyayla paralel olarak Türkiye'de de şiddet davranışları özellikle gençler arasında yaygındır. Yapılan pek çok araştırma Türkiye'de son yıllarda hem ilkökul hem de liselerdeki şiddet davranışlarının endişe verici bir artış gösterdiğini rapor etmektedir (Cinkir,

2006; Eke ve Ogel, 2006; Işık, 2006; Özcebe vd., 2006; Pişkin, 2006; Yurtal ve Cenkseven,2006). Milli Eğitim Bakanı yaptığı bir açıklamada 2009, 2010 ve 2011 yıllarında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda sarkıntılık, taciz, hakaret ve tehdit gibi şiddet olayları nedeniyle 3181'i kız olmak üzere 9736 öğrenciye disiplin cezası verildiğini açıklamıştır (Gazete Güncel, 2012). Bakanın açıklamalarına göre busayılar her yıl katlanarak artmaktadır. Kızmaz (2006) 2006 yılının ilk 5 aylık diliminde okullarda şiddet sebebiyle 14 öğrencinin öldüğünü, 100'ün üzerinde öğrencinin ve 3 öğretmenin de yaralandığını rapor etmektedir. Deveci, Karadağ ve Yılmaz (2008) yaptıkları araştırmada ilkokul 5. sınıf öğrencilerinin çevrelerinde en sık karşılaştıkları şiddet biçimlerinin dövme, kavga, kapkaç ve gasp olduğunu bulmuşlardır.

Maruz kalınan şiddetin pek çok farklı zararları vardır. Şiddet, mağdurlarının varlıklarını ve sağlıklarını tehdit etmektedir. Yaşanan şiddetin bazen kendisi ölümlerle sonuçlandığı gibi bazen de şiddetin yarattığı problemlerden dolayı mağdurlar psikolojik sorunlarla karşılaşmakta ve intiharı seçmektedirler (Vachher ve Sharma, 2010). Şiddetin etkileri sadece şiddet görenle sınırlı kalmamaktadır. Bu sorunun sosyal boyutları da vardır. Şiddet aileleri, akrabaları, arkadaşları ve toplumu da etkilemekte, toplumun yapısına zarar vererek yaşam kalitesini düşürmektedir (Subaşı ve Akın, 2012). Şiddet eylemlerinin fazlalığı toplumda suç korkusu yaratmaktadır. Suç korkusu ise suç oranlarının artmasıyla artan ancak düşmesiyle düşmeyen, suçtan bağımsız ve bireyin yaşam kalitesini etkileyen, bireye topluma, ekonomiye ve sosyal yaşantıya negatif etkileri olan bir kavramdır (Dolu, Uludağ ve Doğutaş, 2010). Suçun mağdurları sadece suçtan doğrudan zarar görenler değildir. Suç çok daha geniş boyutlarda suç korkusu nedeni ile tüm topluma zarar vermektedir. Suç korkusu bireylerde geri çekilme, içe kapanma, güvensizlik, memnuniyetsizlik, endişe, toplumdan uzaklaşma, kişilik bozuklukları ve hatta bazı durumlarda akıl hastalıklarına yol açabilmektedir (Stafford, Chandola ve Marmot, 2007). Suç korkusu bireylerin hayatlarını altüst edebilir. Suç korkusu duyan bir bireyin evinde yalnız kalamadığı, arkadaş ve sosyal çevresiyle ilişkilerini kestiği veya azalttığı, kendisini korumak için spreylere, silah vb. aldığı, evini ve kurulu düzenini değiştirerek başka semt veya şehirlere taşındığı tespit edilmiştir (Hale, 1996; Skogan ve Maxfield, 1981).

Bıçakla işlenen şiddet eylemleri, sonuçları en vahim olan şiddet türlerindedir. Şiddetin pek çok farklı türü olsa da şiddet denilince akla ilk gelen fiziksel şiddet olmaktadır. Fiziksel şiddetin de sonuçları en ağır olanlarından birisi bıçak ve benzeri kesici-delici aletler kullanılarak yapılandır. Bıçak ve benzeri kesici-delici aletler kullanılarak yapılan şiddet eylemlerinde binlerce insan ölmekte veya yaralanmaktadır. Bununla beraber özellikle ülkemizde bu şiddet türünün nedenlerinin anlaşılabilmesi ve bu şiddet türüne etki eden faktörlerin aydınlatılması adına yeterli alan araştırmaları yapılmamıştır. Bıçakla işlenen şiddet olaylarına sıklıkla karışan gençler ise hemen hemen hiç incelenmemiştir. Bilimsel araştırmaların eksikliği nedeniyle bu şiddet türü yeterince anlaşılammış ve bu şiddet türüne karşı etkili ve yeterli çözümler geliştirilememiştir. Bu araştırma şiddetin önemli ve ciddi bir türü olan bıçakla işlenen suçlar ve bu suçlara sıklıkla karışan çocuklar sorununun çözümüne bir katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada ölümlere, yaralanmalara, sakatlıklara, psikolojik problemlere, ekonomik kayıplara, suç korkusuna ve toplumsal huzursuzluğa yol açan çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçlar olgusunun daha iyi anlaşılabilmesini sağlamak ve böylece bu suçlara karşı daha etkili çözümler üretebilmek hedeflenmiştir.

Bıçakla İşlenen Suçlar ve Çocuklar

Bıçak nesnelere kesmek veya onlara zarar vermek için kullanılan keskin ağızlı bir alettir. Uç ve sap olmak üzere iki kısımdan oluşur. Pek çok şekli ve türü bulunmaktadır. Ülkemizde 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar İle Diğer Aletler Hakkında Kanunla bıçaklar hakkında bir düzenleme yapılmıştır. Bu kanunun 4. Maddesine göre "ülke içinde kama, hançer, saldırma, şişli baston, sustalı çakı, pala, kılıç, kasatura, süngü, sivri uçlu ve oluklu bıçaklar, topuz, topuzlu kamçı, boğma teli veya zinciri, muşta ile salt saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel nitelikteki benzeri aletlerin yapımı yasaktır." 5. maddeye göre de bu aletlerin satılması, satın alınması, taşınması ve bulundurulması da yasaktır.

6136 sayılı kanun bir kısım hükümleri düzenlemesine rağmen pek çok bıçak türü bu kapsamın dışındadır ve satın alınmaları, bulundurulmaları ve taşınmaları yasak değildir. Örneğin, kelebek, sallama, döner bıçağı, ekmek bıçağı, evlerde kullanılan diğer bıçaklar, çakılar vb. hiçbir engel olmadan satın alınabilmekte ve taşınabilmektedir. Bıçakla işlenen suçlarının geneli de 6136 sayılı kanunun yasakladığı alet türleriyle değil alınması ve taşınması serbest olan bu tür aletlerle işlenmektedir (Delice, 2013).

Bıçaklar ateşli silahlara oranladaha yaygın olarak taşınmaktadır. Bunun nedenleri şu şekilde sıralanabilir (Delice, 2013):Bıçağı erişim kolaydır.Bıçaklar pahalı değildir vebıçaklar her yerde bulunabilmektedir. Özelbir kısım bıçaklar hariç pek çok bıçak türünü taşımak kanunen suç değildir. Kültürelve sosyal nedenlerle bazı toplumlarda ve özellikle gençler arasında bıçak taşımak gücün ve erkekliğin bir simgesi olarak algılanmaktadır. Ateşlisilahlara göre bıçağın karşidakini öldürme veya ağır zarar verme ihtimali ve dolayısıyla alınacak ceza miktarı daha azdır.Bıçaklar ateşli silahlar gibi ses üretmezler, dolayısıyla kullanma anında daha az dikkat çekerler veşüphelinin kaçması kolaylaşır. Bıçakların genel olarak taşımak, kıyafet altında saklamak ateşli silahlara göre daha kolaydır ve daha az dikkat çekmektedir.

Bütün bu nedenler bıçak taşımayı kolaylaştırmakta ve yaygınlaştırmaktadır. Özellikle gençler daha çok bıçak taşımakta ve bıçakla işlenen şiddet eylemlerine daha sık karışmaktadırlar. Bıçakların yaygın olarak taşınması bir tartışma ve kavga anında bu bıçakların kullanılmasına ve neticede yaralanmalara ve ölümlere yol açmaktadır. Bireylerin bıçak taşımak amacı bu bıçaklarla bir şiddet eylemi gerçekleştirmek olmayabilir. Ancak bu bireylerin günlük rutin yaşantıları sırasında kızgınlık veya duygu yoğunluğuna neden olabilecek bir olayla karşılaştıklarında yanlarında taşıdıkları bıçakları kullanmaları kolaylaşmaktadır (Brown ve Sutton, 2007). Bu ihtimal gençler için daha yüksektir, çünkü gençlerin güçlükleri aşma ve krizleri çözmeye konusunda becerileri ve hayat tecrübeleri daha azdır.

Yurt dışında yapılan bazı araştırmalarda, özellikle 11-18 yaş grubundan çocukların daha çok bıçak taşıdığı ve gençlerin bıçak taşıma oranının yaklaşık %10 olduğu bulunmuştur (Brown ve Sutton, 2007; Durand, Krowchuck, Kreiter, Woods, 1999; Everett ve Price, 1995; Kieselbach, 2011). Bıçak taşıma nedenleri ise saygın ve önemli hissedilme, başkaları üzerinde kontrol kurma, arkadaş gruplarında kabul görme, toplumdaki korkma, kendini koruma gibi nedenler olarak tespit edilmiştir.

Tüm dünyada gençler daha çok bıçak taşımakta ve aynı zamanda daha çok bıçakla yaralama ve öldürme olayına karışmaktadırlar. Avrupa'da bıçaklanma sonucu gerçekleşen ölümler 15-29 yaş grubu gençlerin 3. ölüm sebebidir. Avrupa'da yıllık 6000 cinayet, bıçak ve benzeri kesici-delici aletlerle gerçekleşmektedir ki bu tüm cinayetlerin yaklaşık %40'ını oluşturmaktadır (Kieselbach, 2011).

İrlanda'da meydana gelen cinayetlerin yaklaşık yarısı bıçak ve benzeri kesici-delici aletlerle işlenmektedir (Jamieson, 2005). Yıllık yaklaşık 120 cinayetin 60 tanesi bu aletler kullanılarak yapılmaktadır. İrlanda'da gençler arasında bıçak taşımak bir güç ve saygı kazanma aracı olarak görülmektedir. Bu ülkede bıçakla işlenen suçlarla mücadele edebilmek için bıçak taşınması ve kullanılmasıyla ilgili ağır cezalar getirilmiştir. Örneğin, sustalı bıçak satmanın veya kiralamanın cezası altı ay hapis veya 2500 Euro para cezası, kılıç veya kelebek tarzı bıçak satmanın veya kiralamanın cezası altı ay hapis veya 5000 Euro para cezası, bıçak ve kesici bir aleti kamuya açık yerlerde taşımının cezası da 2 yıl hapis cezasıdır (Jamieson, 2005). Bu cezaların daha da ağırlaştırılması planlanmaktadır.

Avustralya'da da cinayetlerin yaklaşık yarısı bıçak ve benzeri kesici-delici aletlerle işlenmektedir (Brown ve Sutton, 2007). Bu ülkede yapılan bir araştırmada, gençlerin yarısından fazlası bıçak taşıdığını beyan etmiş ve bıçak taşıdığını beyan eden gençlerin yaklaşık yarısı da bu bıçakları başkalarına karşı kullandıklarını söylemişlerdir (Brown ve Sutton, 2007). Araştırmaya katılan gençlerin yine yaklaşık yarısı bıçakla başka gençler tarafından tehdit edildiklerini ve yaklaşık %30'u da bıçakla saldırıya uğradıklarını söylemişlerdir. Bu gençlerin yarısından fazlası farklı zamanlarda polis tarafından durdurulmuş, üzerleri aranmış, bıçakları

alınmış ve kendilerine ceza uygulanmıştır. Buna rağmen bu gençlerin bıçak taşıma alışkanlıklarından vazgeçemedikleri anlaşılmıştır.

İngiltere’de de bıçak taşımak ve bıçakla işlenen suçlar çok yaygındır. 2008-2009 yıllarında İngiltere’de bıçakla işlenen suçlar ve bıçak taşımak o kadar yaygınlaşmıştır ki İngilizler “artık bıçak çağını yaşıyoruz” diye kabullenmişlerdir (Spiegelhalter ve Barnett, 2009). Londra’da 2008 yılında sadece bir günde 4 kişi bıçaklanarak öldürülmüş ve bu ölümler toplumda büyük yankı bulmuştur. Londra’da 2006-2007 arasında bir yıllık süreçte 167 cinayet olmuş ve bunun %41’i bıçak veya benzeri kesici-delici aletlerle işlenmiştir. Bu yöntem cinayetlerde kullanılan yöntemlerin birincisi olmuştur. İkinci sırada ateşli silah kullanımı yer almıştır ve bunun oranı %17’dir. Bulgulara göre bir ayda Londra’da 13 cinayet işlenmekte ve bu cinayetler Cumartesi günlerinde yoğunluk kazanmaktadır (Spiegelhalter ve Barnett, 2009).

2007 ve 2008 yıllarında Londra’nın ekonomik durumu en iyi olan bölgelerinden birisinde yapılan bir araştırmanın verilerine göre şehirde 1 yıl içerisinde 10-19 yaş grubundan gençlerin karıştığı 237 bıçakla işlenen şiddet olayı gerçekleşmiştir, bu bunların 28 tanesi ölümler sonucunda olmuştur. Ayrıca bunların %36’sı ciddi yaralanmalara ve %30’u da hafif yaralanmalara neden olmuştur. Bu olaylar nedeniyle halkın %50’si bıçaklanma korkusu taşımaktadır. Araştırmaya katılanlardan %45’i bıçaklı saldırıya uğrayan birilerini tanıdıklarını söylemişlerdir. Yine bulgulara göre şehirde yaşayan gençler polise güvenmemektedirler, polislin kendilerini koruyamayacağına ve polislin kendilerini ciddiye almadığına inanmaktadırlar (Greater London Scrutiny Council, 2009).

Ayrıca gençler şüphelileri ve yaptıklarını bilseler de onlardan çekinip korktukları için şüphelileri polise bildirmemektedirler (Spiegelhalter ve Barnett, 2009). Gençlerin polise gitmemelerinin bir diğer nedeni de polislin kendilerini koruyamayacağına inanmalarıdır (Stephen, 2009). İngiltere’de gençler, polisle ilişkilerini tanımlarken saygı ve güven yerine onlara karşı itimatsızlık ve güvensizlik duyduklarını, polislerin kendilerini ciddiye almadıklarını, polislerin kendilerini çetelere ve suç işleme potansiyeli olanlara karşı koruyamayacaklarını ifade etmişlerdir (Stephen, 2009). Gençler toplumun da kendilerini koruyamayacağına inanmaktadırlar. Bu gençler ailelerine, polise ve toplama güvenmedikleri için kendi korunma yöntemleri belirlemektedirler. Bu yöntemlerin bir parçası da çetelere üye olmak, bıçak ve silah taşımak olmaktadır.

Davies (2008) gençleri toplumdan, aileden ve devletten uzaklaştıran ve gençlerin bu unsurlara güven duygusunu azaltan etkenleri sıralamıştır: Gençler farklı bir hayat tarzına sahiptirler. Gençlerin kendi hayatlarını düzenlemek için yeterince güçleri ve seçenekleri bulunmamaktadır. Gençler hayatlarına yapılan müdahalelere karşı ses çıkaramamaktadırlar ve çıkarsalar bile dikkate alınmamaktadırlar. Gençlerin kendilerine sunulan hizmetleri reddetme veya beğenmeme hakları yoktur. Gençlerin toplumdaki öz-saygınlıkları ve statüleri düşüktür. Çoğu zaman davranışları için yargılanırlar ve ayıplanırlar. Bazı alanlarda gençlerin uzmanlıkları, bilgileri ve becerileri vardır ancak bunun farkına varılmaz ve görmemezlikten gelinir. Tüm bu nedenler gençleri toplumdan, aileden ve devletten uzaklaştırmaktadır ve gençler bunlara karşı taraf olmaktadır. Stephen (2009) İngiltere’de gençlerin aileleri tarafından özenle yetiştirilmemelerinin, mutsuz yetiştirilmelerinin ve asosyal yetiştirilmelerinin onların bıçak taşımasında etkili olduğunu belirtmektedir.

İngiltere’de bıçakla işlenen şiddet eylemleriyle mücadele edebilmek için polis uygulamaları yeniden düzenlenmiş, bıçakla mücadele için milyonlarca Sterlinlik programlar başlatılmış, kamusal alanda bıçak taşımanın cezası iki katına çıkarılmış ve bıçak taşımanın ceza ehliyeti yaşı 18’den 16’ya düşürülmüştür (Stephen, 2009).

Bıçakla işlenen suçların ve bıçak taşımanın yaygın olması, bu konunun sıklıkla gündeme getirilmesi, olmuş olayların halk arasında konuşuluyor olması toplumda suç korkusuna da neden olmaktadır. Suç korkusunun bireylerin his ve davranışlarını etkileyen psikolojik zararları olduğu gibi toplumda güven duygusunu, iletişimi, ilişki düzeylerini azaltan sosyal boyutları da vardır. Bununla beraber bu suç korkusu sıradan insanları da en azından

kendini koruma güdüsüyle bıçak taşımaya yöneltmektedir (Stephen, 2009). Gençlerin suç korkusu onları daha çok bıçak taşımaya itmektir, bu durumda bıçak taşımayı ve dolayısıyla bıçakla işlenen suçları artırmaktadır. Böylece hem etkiler katlanmakta hem de suç korkusu gençlerle sınırlı kalmayıp tüm topluma yayılmaktadır.

Türkiye’de bıçakla işlenen şiddet olayların yaygın olduğu konusunda benimsenmiş bir kanaat vardır. Ancak bıçakla işlenen bu olaylara ilişkin detaylı veriler ve yeterli alan araştırmaları bulunmamaktadır. Türkiye’de cinayet oranları Avrupa ülkelerinden yüksektir. Avrupa ülkelerinde 100.000 kişiye düşen öldürme oranları 0,5 ila 3 arasında değişirken Türkiye’de bu oran 7’dir (Sargın ve Temurçin, 2011). 100000 kişi başına düşen yaralama ve darp oranı ise 247’dir. Ancak bu olaylarının ne kadarının bıçak ve benzeri kesici-delici aletlerle gerçekleştiği net olarak bilinmemektedir.

Farklı illerde hastanelerde yapılan çalışmalarda acil servislere gelen adli olayların %1-10 arasında kesici-delici alet yaralanmaları olduğu, özellikle kalça ve göğüs bölgelerindeki yaralanmalar sonucu acil servise gelen gençlerin %81 oranında kesici-delici aletlerle yaralandığı tespit edilmiştir (Beyaztaş, 2011).

Gürer (2011) Sivas ilinde 2001 ve 2011 yıllarına ait sadece bıçakla işlenen öldürme ve yaralama suçlarını araştırmıştır. Buna göre Sivas ilinde meydana gelen ölümlerin %57’si bıçakla meydana gelmiştir ve diğer ölümlü olayların %95’inde bıçak bir suç aleti olarak kullanılmıştır. 2001 yılında yıllık 198 olan bıçakla yaralama suçu 5 yıl boyunca artarak devam etmiş ve 2006 yılında 355’e ulaşmıştır. Bu yıldan sonrada sürekli azalarak 2011 yılında 180’e gerilemiştir. Olaylar %67 oranında bahar ve yaz aylarında meydana gelmektedir. Bıçakla yaralama suçlarının %50’si 18.00-24.00 saatleri arasında, %25 24.00-12.00 saatleri arasında ve kalan %25’lik kısım ise 12.00-18.00 saatleri arasında olmaktadır. Olaya karışan şüphelilerin %60’ı, mağdurların ise %66’sı 25 yaşın altındaki genç ve çocuklardır. Olaylara karışanların %97’si erkektir.

Yılmaz (2011) ise Sivas ilinde 2011 yılında 158 bıçaklama olayında kullanılan bıçakların %20’sinin ekmek ve meyve bıçağı, %62’sinin ise diğer tür bıçaklar olduğunu tespit etmiştir. 2011 yılında en çok bıçaklama Mart ayında olmuştur ve diğer ayların değerleri birbirine yakındır. En çok bıçaklama olayları 21.00-02.00 saatlerinde yaşanmıştır. Bıçaklama olaylarının %80’e yakını özel mülkiyette gerçekleşmiştir. %5 civarında iş yerinde ve %2-3 civarında da ise okullarda gerçekleşmiştir. Bıçaklama olayları en çok sırasıyla Pazartesi, Salı ve Pazar günleri gerçekleşmiştir. Bıçakla manedeni olarak belirtilen nedenler sırasıyla tartışma (%55), tesadüfi (%20), tehdit (%5), namus meselesi (%5), alacak-verecek meselesi (%5) ve kız meselesidir (%5). Olayların yaklaşık %20’sinde taraflar alkollüdür. Bıçak sözcüğünü Google’da en sık aratan iller ise sırasıyla Trabzon, İstanbul, Erzurum, Bursa, Antalya, İzmit, Ankara, İzmir, Diyarbakır ve Kayseri’dir (Yılmaz, 2011).

Yöntem

Bu araştırmanın verileri, Erzurum ilinde bıçaklanan işlenen suçların incelendiği çok daha kapsamlı bir araştırmanın verilerinden derlenmiştir (Delice, 2013). O araştırmada, bıçakla işlenen suçlara karışanların yaşları ayırt edilmeksizin tüm suç kayıtları incelenmiştir. Bu araştırmada ise tüm veriler içerisinden sadece 18 yaşından küçük olanların karıştıkları suç kayıtları ayrılarak farklı değişkenler açısından incelenmiştir.

Araştırmanın verileri Erzurum ilinde bıçakla işlenen suçlarla ait 10 yıllık polis kayıtlarıdır. Bıçağın karıştığı bütün suç kayıt türleri veri olarak toplanmıştır. Bu suçlar bıçakla öldürme, yaralama, tehdit ve gasp gibi suçlardır. Bu türdeki suç kayıtlarının birer kopyası Erzurum il merkezindeki 5 polis merkezinden ve 17 dış ilçedeki polis merkezlerinden alınmıştır. Bu şekilde 2002 ve 2011 yılları arasındaki 10 yıla ait toplam 3061 bıçakla işlenen suç olayı kaydı elde edilmiştir. Bu olaylara da toplam 12776 kişinin karıştığı tespit edilmiştir. Tüm olayların verilerinden sadece 18 yaş altı çocukların karıştığı olaylar filtrelendiğinde 1004 bıçakla işlenen suç olayı ve bu suçlara şüpheli, mağdur, maktul ve bilgi sahibi sıfatlarıyla karışmış 1864

çocuk tespit edilmiştir. Şüpheliler, polisin yaptığı hazırlık soruşturmasında olayın faili olarak tespit edilenleri, mağdurlar, olaydan doğrudan zarar görmüş olanları, maktuller olayda hayatını kaybetmiş olanları ve bilgi sahipleri de olayla doğrudan ilişkisi olmayan ancak polise olay hakkında bilgi verenleri nitelemektedir. Bu olaylar ve olaylara karışmış çocuklar, bıçakla işlenen suç olaylarının daha iyi anlaşılabilmesi için analiz edilmiştir. Veriler SPSS 17.0 programı üzerinde daha çok betimsel istatistik yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular

Tablo 1’de bıçakla işlenen suçlara karışan çocukların bazı özellikleri gösterilmiştir. Buna göre, bu çocukların yaş ortalaması 15,2’dir ve çocukların yaşları arttıkça bıçakla işlenen suçlara daha sıklıkla karıştıkları görülmektedir. Sırasıyla en çok 17 (%34), 16 (%24,7), 15 (%17,2) ve 14 (%10,8) yaşındaki çocuklar bıçakla işlenen suçlara karışmaktadır. Bu suçlara karışan çocuklar çok yüksek oranlarda erkek (%95,3) ve bekârdırlar (%98). Bu suçlara karışanların hepsi çocuk olmasına rağmen halen okula devam etmekte olanların oranı %63,8’dir. Olaylara karışan 1864 çocuktan 1253’ü şüpheli sıfatıyla, 565’i mağdur sıfatıyla, 3’ü maktul sıfatıyla ve 31’i de bilgi sahibi sıfatıyla olaylara karışmıştır. Şüpheli sayısının çok daha fazla olması olaylarda iki tarafın da şüpheli olduğunu, bir diğer deyişle birbirine karşı bıçak kullandıklarını göstermektedir. Olaylara karışan %33,7 oranındaki çocuk göçle şehre gelmişken %66,3 oranında çocuk oturduğu yerleşim yerinin yerlisidir. Olaylarda sadece %3 oranında çocuğun alkol etkisi altında olduğu ve sadece %0,5 oranında çocuğun psikolojik sorunları olduğu bulunmuştur. Bir diğer ifadeyle, olaylara karışan çocukların tamamına yakınının olay anında bilinci yerindedir.

Tablo1: Bıçakla İşlenen Suçlara Karışan Çocukların Özellikleri

Değişken	n	%
Yaş(Ort. = 15,2, Ss = 2,4)		
10 yaş ve altı	65	3,5
11	35	1,9
12	56	3,0
13	93	5,0
14	201	10,8
15	320	17,2
16	460	24,7
17	634	34,0
Cinsiyet		
Erkek	1765	95,3
Kadın	88	4,7
Eğitim (n = 1094)		
Halen Öğrenci	698	63,8
Öğrenci Değil	396	36,2
Medeni Hal		
Evli	25	2,0
Bekar	1253	98,0
Nitelik		
Şüpheli	1263	67,8
Mağdur	565	30,4
Maktül	3	0,2
Bilgi Sahibi	31	1,7
Göç Durumu		
Evet	592	33,7
Hayır	1167	66,3

Alkol Almış mı? (n = 860)		
Evet	27	3,1
Hayır	833	96,9
Zihinsel Özrü Var mı? (n = 1106)		
Evet	5	0,5
Hayır	1101	99,5
N = 1864		

Tablo 2’de ise bıçakla işlenen suçlara karışan çocukların mağdur ve şüpheli olma durumlarına göre özellikleri ayrı ayrı gösterilmiştir. Bu bulgulardan mağdur ve şüpheli çocukların özelliklerini anlamak kolaylaşacaktır. Tablodaki yüzdeler tüm mağdurlar ve tüm şüphelilere baz alınarak hesaplanmıştır. Örneğin tüm mağdurlar içinde 10 yaş altındaki çocukların oranı %5,7 iken tüm şüpheliler içinde 10 yaş altındaki çocukların oranı %2,5’dir. Bir diğer ifadeyle 10 yaş altındaki çocuklar daha yüksek oranda mağdur olmaktadır. Benzer eğilim 15 yaşına kadar devam etmektedir. 15 yaşında, mağdur ve şüpheli oranları dengelenmekte ve bu yaştan sonra eğilim tersine dönmektedir. Bir diğer ifadeyle yaş arttıkça mağdur olma olasılığı azalırken şüpheli olma olasılığı artmaktadır. Cinsiyet açısından ise; erkeklerin şüpheli oranı yüksek iken mağdur oranları daha düşüktür. Tersine, kadınların şüpheli oranı düşük iken mağdur oranları daha yüksektir. Bir başka deyişle, bıçakla işlenen suç olaylarına karışan çocuklardan erkek olanlar daha yüksek oranda şüpheli iken, kadınlar daha yüksek oranda mağdurdurlar. Benzer bir ilişki öğrenci olma durumu için de görülmektedir. Öğrenci olanların mağdur oranları yüksek iken şüpheli oranları düşüktür. Bu bulguya göre öğrenci olmayanların bıçakla işlenen suçlara daha yüksek oranda şüpheli olarak karıştıkları söylenebilir. Evli ve bekârlar ile göç etmiş olanlar ve yerlilerin şüpheli ve mağdur oranları birbirine oldukça yakındır. Bu özelliklerin mağdur ve şüpheli olmayı etkilemediği söylenebilir. Alkol almış olanlarla psikolojik sorunu olanların ise daha yüksek oranda şüpheli oldukları tablodan okunabilmektedir.

Tablo 2: Olaylara Karışan Çocukların Mağdur ve Şüpheli olma Durumlarına Göre Özellikleri

Değişken	Mağdur		Şüpheli	
	n	%	n	%
Yaş				
10 yaş ve altı	32	5,7	31	2,5
11	17	3,0	15	1,2
12	20	3,5	35	2,8
13	36	6,4	48	3,8
14	63	11,2	133	10,5
15	97	17,2	215	17,0
16	129	22,8	328	26,0
17	171	30,3	458	36,3
Cinsiyet				
Erkek	522	92,7	1211	96,5
Kadın	41	7,3	41	3,5
Eğitim (n = 1094)				
Halen Öğrenci	272	70,5	399	58,6
Öğrenci Değil	114	29,5	282	41,4
Medeni Hal				
Evli	11	2,5	14	1,7
Bekar	425	97,5	804	98,3
Göç Durumu				

Evet	180	34,5	402	33,4
Hayır	341	65,5	801	66,4
Alkol Almış mı? (n = 860)				
Evet	6	2,2	21	3,7
Hayır	269	97,8	554	96,3
Zihinsel Özü Var mı? (n = 1106)				
Evet	0	0,0	5	0,7
Hayır	366	100,0	722	99,3

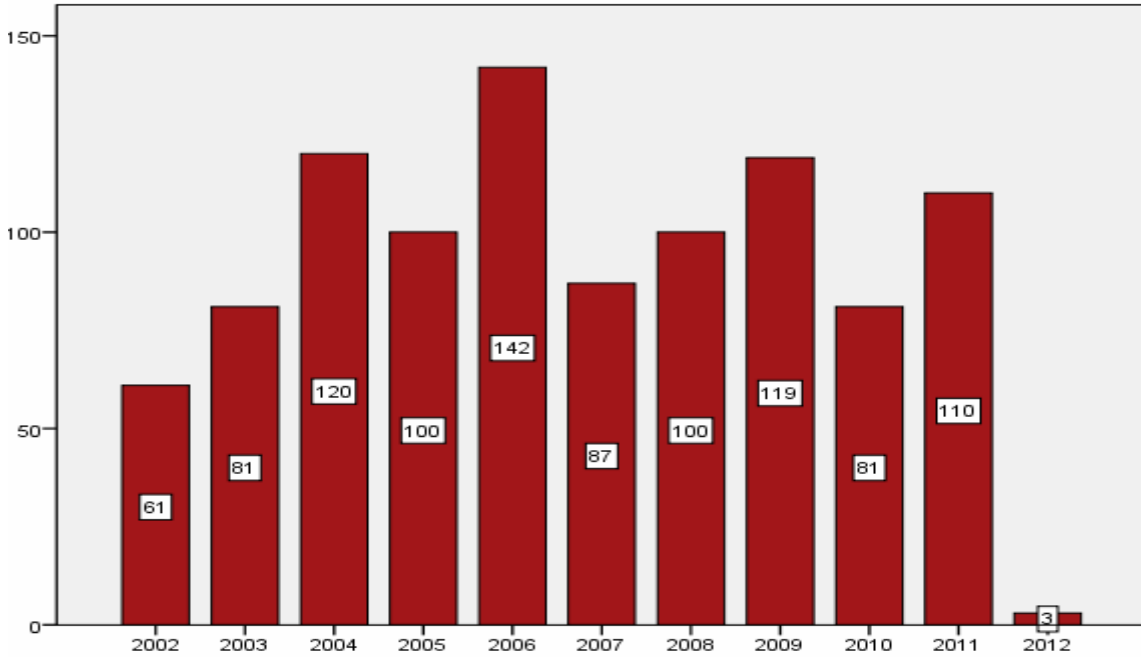
N = 1864

Tablo 3'te olaydan mağdur olanların mağduriyet türleri gösterilmiştir. Buna göre bıçakla işlenen suçlarda en sık görülen mağduriyet yaralanmadır (%96,7). Daha sonra sırasıyla tehdit edilme (%2,1), gasp edilme (%0,7) ve öldürülme (%0,5) mağduriyetleri görülmektedir.

Tablo3: Olaydan Mağduriyet Türleri

Tehdit Edilen		Yaralanan		Öldürülen		Gasp Edilen	
n	%	n	%	n	%	n	%
12	2,1	553	96,7	3	0,5	4	0,7

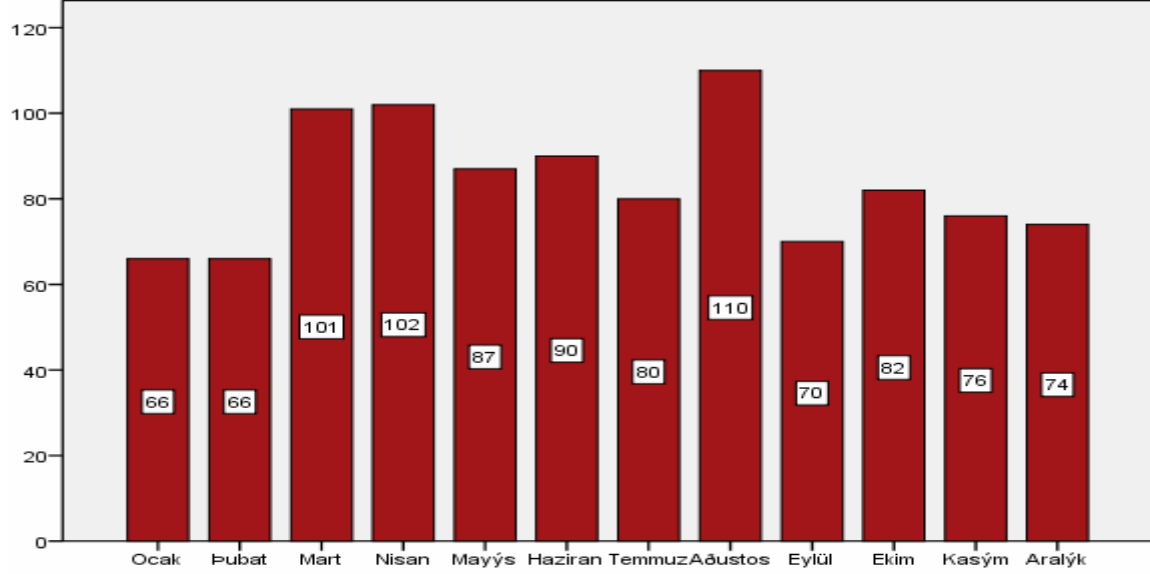
N=572

Şekil 1: Çocukların Karıştığı Bıçakla İşlenen Suç Olaylarının Yıllara göre Dağılımı

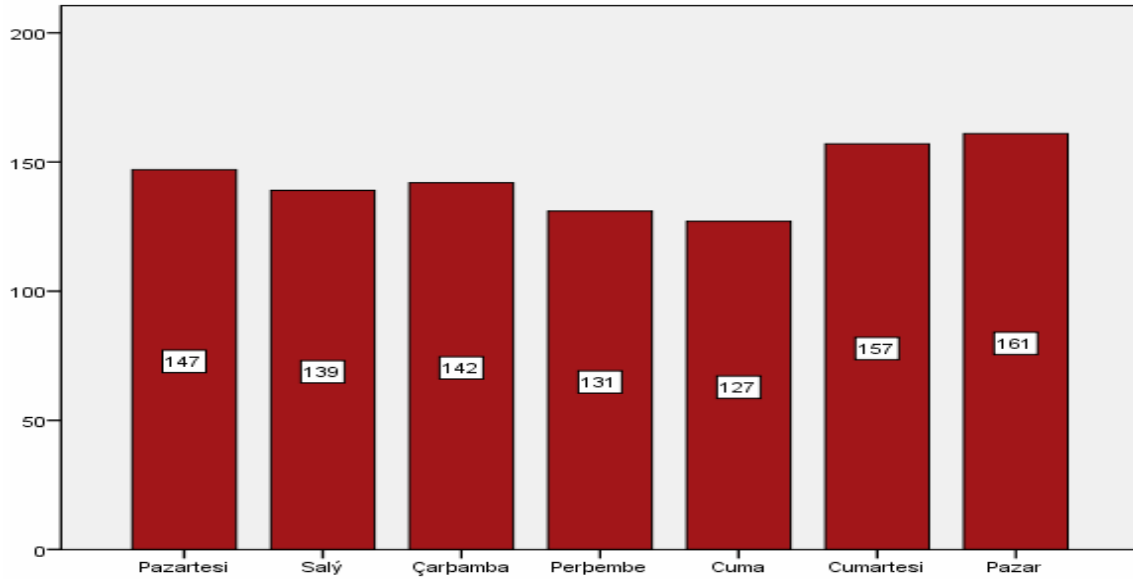
Şekil 1'de bıçakla işlenen suç olaylarının yıllara göre dağılımı sunulmuştur. Elde edilen bulgular yıllara göre çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olayları sayılarının dalgalı bir seyirde olduğunu göstermektedir. Sadece 2 aylık verilen incelendiği 2012 yılı hariç tutulursa, çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olayları sırasıyla en fazla 2006 (142), 2004 (120) ve 2009 (119) yıllarında yaşanmıştır. Bu bulgulara göre çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olaylarının yıllara göre artan veya azalan bir eğilim içerisinde olduğunu söylemek mümkün değildir.

Şekil 2’de bıçakla işlenen suç olaylarının aylara göre dağılımı sunulmuştur. Bulgulara göre çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olayları sırasıyla en fazla Ağustos (110), Nisan (102) ve Mart (101) aylarında yaşanmıştır. Grafiğe göre, ilkbahar ve yaz aylarında çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olayları sayısının sonbahar ve kış aylarından daha fazla olduğu söylenebilir.

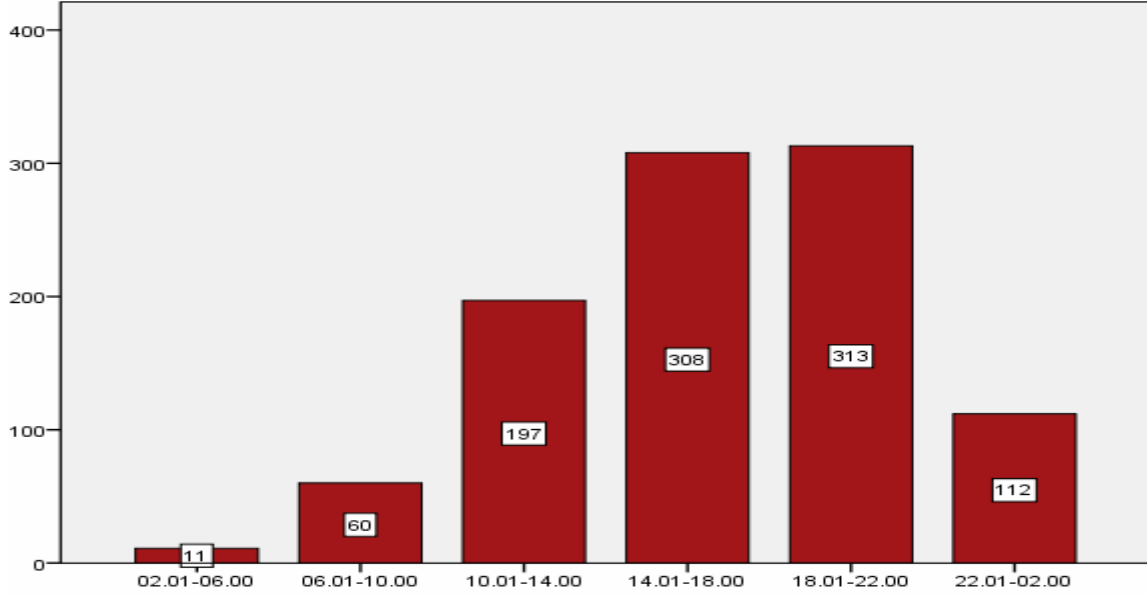
Şekil 2: Çocukların Karıştığı Bıçakla İşlenen Suç Olaylarının Aylara göre Dağılımı

Şekil 3’te ise çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olaylarının haftanın günlerine göre dağılımları bir grafikte gösterilmiştir. Bulgulardan hafta sonu günleri olan Cumartesi ve Pazar günlerinde yaşanan olaylarının sayısının belirgin olarak daha fazla olduğu görülmektedir. Hafta içinde ise en fazla olay Pazartesi günü bu olaylar olurken en az Cuma günü olmaktadır.

Şekil 3: Çocukların Karıştığı Bıçakla İşlenen Suç Olaylarının Günlerine göre Dağılımı

Şekil 4'teki grafikte çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olaylarının günün saatlerine göre dağılımları gösterilmiştir. Grafikteki dağılımda çok belirgin bir örüntü görünmektedir. Buna göre bıçakla işlenen suç olayları sabah saat 02.00-04.00 saatleri arasında minimum sayıda işlenmektedir. Ancak bu saatten itibaren kademeli bir artışla bıçakla işlenen suç olayları her geçen saat artarak 18.00-22.00 saatleri arasında maksimum düzeye çıkmaktadır. Bu saatten itibaren tekrar azalmaya başlamaktadır.

Şekil 4: Çocukların Karıştığı Bıçakla İşlenen Suç Olaylarının Günün Saatlerine göre Dağılımı

Tablo 4'te çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçların meydana geldiği yerleşim yeri türleri, Tablo 5'te bu suçların meydana geldiği mekânlar gösterilmiştir. Elde edilen bulgulara göre olayların %84,5'i şehir merkezinde meydana gelirken %14,5'i şehrin 17 farklı dış ilçesinde meydana gelmiştir. Yine olayların yarısından fazlasının cadde ve sokaklarda (%58,6) meydana geldiği anlaşılmaktadır. Daha sonra sırasıyla, alışveriş yerlerinde (%9,9), okullarda (%8,9), iş yerlerinde (%8,7) ve ikametlerde (%8,2) bu olaylar meydana gelmektedir.

Tablo 4: Bıçakla İşlenen Suç Olaylarının Meydana Geldiği Yerleşim Yeri Türleri

Şehir Merkezi		İlçeler	
n	%	n	%
848	84,5	156	15,5

N=1004

Tablo 5: Bıçakla İşlenen Suç Olaylarının Meydana Geldiği Mekan Türleri

Cadde-Sokak		İkamet		İşyeri		Okul		Çarşı-Pazar		Diğer	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
555	58,6	77	8,2	81	8,7	84	8,9	94	9,9	30	5,9

N=947

Tablo 6'da çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçların polis tarafından nasıl haber alındığı bilgileri sunulurken, Tablo 7'de bu olaylar sırasında çevreden insanların bu olayları görüp görmediğinin bilgileri sunulmuştur. Bulgulara göre polis %66,7 oranında bu olayları 155 Polis İmdat hattı aracılığıyla öğrenmiştir. Daha sonra polis bu olayları sırasıyla %14,7 oranında polis merkezlerine yapılan doğrudan müracaatlardan, %14,2 oranında ise hastane polisinden öğrenmiştir. Hastane polisleri hastanelerin acil servislerinde adli olayları takip eden polislerdir ve bu polisler konusu suç olabilecek bütün olayları polis merkezlerine bildirmekle görevlidirler. Polis devriyesi sırasında polisin karşılaştığı olay miktarı ise sadece %4,4'dür. Bulgular ayrıca çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçların %71,1 oranında çevreden insanların gözleri önünde işlendiğini göstermektedir. Bu bulgu 155 Polis İmdat hattının neden yoğunlukla kullanıldığını açıklamaktadır.

Tablo 6: Bıçakla İşlenen Suç Olaylarının Polise İntikal Şekilleri

155		Polise Şahsen		Hastane Polisi		Polis Devriyesi	
n	%	n	%	n	%	n	%
586	66,7	129	14,7	125	14,2	39	4,4

N=879

Tablo 7: Bıçakla İşlenen Suç Olaylarına Çevreden Şahit Olunma Durumu

Evet		Hayır	
n	%	n	%
559	71,1	227	28,9

N=786

Tablo 8, 9 ve 10'da şüpheli ile mağdur arasında bir ilişkinin olup olmadığı, bir ilişki varsa bu ilişkinin türünün ne olduğu ve mağdur ile şüphelinin daha önce benzer bir olaya karışıp karışmadığı hakkında bulgular sunulmuştur. Buna göre, şüpheli ile mağdurların çok büyük bir kısmı (%69,1) daha önceden birbirini tanımaktadır ve aralarında bir ilişki vardır. Aralarında ilişki olanların yarısından fazlası (%54,7) arkadaşlardır. %20,2'si komşu veya mahalledeş iken %15,3'ü baba, oğul, dayı, amca vb. akrabalarıdır. %5,5 oranında mağdur ve şüpheli arasında ise karı-koca ilişkisi vardır. Yine bulgulara göre çok büyük oranda (%88,9) mağdur ve şüpheli arasında ilk defa bıçakla işlenen bir suç olayı yaşanmıştır.

Tablo 8: Şüpheli ile Mağdur Arasındaki İlişkinin Varlığı

Evet		Hayır	
n	%	n	%
654	69,1	293	30,9

N=947

Tablo 9: Şüpheli ile Mağdur Arasındaki İlişkinin Türü

Arkadaş		Komşu-Mahalleli		Akraba		Eş		Diğer	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%

290	54,7	107	20,2	81	15,3	29	5,5	23	4,2

N=530

Tablo 10: Şüpheli ile Mağdurun Daha Önce Benzer Bir Olaya Karışma Durumu

Evet		Hayır	
n	%	n	%
59	11,1	474	88,9

N=533

Tablo 11’de sunulan bulgulara göre çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçlarda bıçak kullanmaya neden olan en kuvvetli etken taraflar arasındaki ağız münakaşasıdır (%22,3). Bunu sırasıyla, taraflar arasında daha önce yaşanmış çatışmalar (%13,9), basit meseleler (%13,9), küfürleşme ve hakaret (%12,5), laf atmalar ve dalga geçmeler (%8,1), namus meselesi kabul edilen kız arkadaşına veya karısına bakma veya onlara isnat edilen sadık olmama durumları (%7,2) ve son olarak alacak-verecek meseleleri (%6,6) takip etmektedir. %13,9 gibi önemli bir oran olan basit meseleler örneklendirilecek olursa; bunlar, yan bakma, omuz atma, selam almama, tokalaşmama, su istenip verilmemesi, soruya ters cevap verilmesi, yeni temizlenen yerlere basılması, otobüste yer tartışması, internet kafede yer kavgası, sınıfta gürültü yapılması, izinsiz meyve yenilmesi, izinsiz kanal değiştirme, sandalyeden kalkmama, aracı kimin kullanacağına karar verememe, Fenerbahçe-Galatasaray tartışması, verilen bir habere yorum yapılması, dondurma külâhının kırılması sebebiyle birbirini suçlama ve birine benzetilmesi gibi nedenlerdir. Yine bulgulardan çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olaylarının tamamına yakınında bıçaklar kullanılmadan önce tartışma, küfürleşme ve fiziksel temas yaşandığı anlaşılmaktadır.

Tablo 11: Bıçakla Kullanmaya Neden Olan Olgular

Ağız Münakaşası		Önceki Olaylar		Basit Meseleler		Küfürleşme-Hakaret		Laf Atma-Dalga Geçme		Namus Meselesi		Alacak-Verecek	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
171	22,3	107	13,9	107	13,9	96	12,5	62	8,1	55	7,2	51	6,6

N=768

Tablo 12: Bıçak Kullanılmadan Önce Yaşananlar

Tartışma		Küfürleşme		Fiziksel Temas	
Evet	Hayır	Evet	Hayır	Evet	Hayır
%89	%11	%69	%31	%80	%20

N=800

Tablo 13’te şüphelinin olay yerine mağdura zarar vermek niyetiyle gidip gitmediğine ait ve Tablo 14’te ise şüphelinin bıçağı zarar vermek niyetiyle kullanılıp kullanılmadığı ait bulgular gösterilmiştir. Buna göre şüphelilerin yaklaşık yarısı olay yerine mağdura zarar vermek niyetiyle giderken diğer yarısı böyle bir niyet taşımadan olay yerine gitmiştir. Buna rağmen sonradan gelişen olaylar nedeniyle şüphelilerin büyük çoğunluğu (%77,8) mağdura zarar vermek niyetiyle bıçak kullanmışlardır. Tablo 15’teki bulgulara göre ise şüphelilerin bıçak kullanmaktaki niyetlerinin büyük oranda (%78,9) mağdurları bıçakla yaralamak olduğu anlaşılmaktadır. Daha sonra ise şüphelilerin bıçak kullanmaktaki niyetleri, sırasıyla mağduru

korkutmak (%14), öldürmek (%2,4) ve gasp etmektir (%1,5). %2,2 oranında şüpheli de kendilerini korumak amacıyla bıçak kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 13: Şüphelinin Olay Yerine Mağdura Zarar Vermek Niyetiyle Gidip Gitmediği

Planlı		Planlı Değil	
n	%	n	%
416	47,8	455	52,2

N=871

Tablo 14: Bıçağın Zarar Vermek Niyetiyle Kullanılıp Kullanılmadığı

Evet		Hayır	
n	%	n	%
649	77,8	185	22,2

N=834

Tablo 15: Şüphelilerin Bıçak Kullanmaktaki Niyeti

Yaralamak		Korkutmak		Öldürmek		Kendini Savunmak		Gasp		Diğer	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
729	78,9	129	14,0	22	2,4	20	2,2	14	1,5	10	1,0

N=924

Tablo 16'da şüphelilerin karşı tarafa bıçakla yaptıkları hamle sayısı ve Tablo 17'de ise vücutta bıçakla oluşmuş yara sayıları gösterilmiştir. Bulgulara göre olayların yarısından fazlasında şüpheliler bıçakla sadece 1 hamle yapmışlardır. Olayların %13,1'inde 2, %9,3'ünde 3, %13,1'inde 4 ve %4,2'sinde de 5 hamle yapılmıştır. Hamle sayısı istatistiklerine benzer olarak olayların büyük çoğunluğunda vücutta sadece 1 bıçak yarası meydana gelmiştir. Olayların %19,3'ünde vücutta 2, %9,1'inde 3, %3,9'ünde 4 ve %0,4'ünde de 5 bıçak yarası meydana gelmiştir.

Tablo 16: Bıçakla Yapılan Hamle Sayısı(max. = 9)

1		2		3		4		5		Others	
n	%	n	%	n	n	%	%	n	%	n	%
257	54,4	62	13,1	44	9,3	62	13,1	20	4,2	27	5,7

N=472

Tablo 17: Vucüttaki Yara Sayısı(max. = 7)

1		2		3		4		5		Others	
n	%	n	%	n	n	%	%	n	%	n	%
448	66,5	130	19,3	61	9,1	26	3,9	3	0,4	6	0,8

N=674

Tablo 18’de bıçakla oluşan yaraların vücuttaki yerleri ve Tablo 19’da ise bu yaraların türleri gösterilmiştir. Tablolardaki bulgulara göre çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçlarda bıçak yaraları en sık sırasıyla bacak ve kalçada (%22,4), kolda (%16,9), elde (%11,2), yüzde (%10,8), başta (%7,6), sırtta (%6,7) ve karında (%5,5) oluşmaktadır. Bu yaralar ise büyük oranda kesik (%64,2) şeklindedir. Daha sonra da sırasıyla çizik (%20,2), saplama (%16,3) ve ekimoz (%1,1) şeklindedir.

Tablo 18: Yaraların Vücuttaki Yerleri

Bacak-Kalça		Kol		El		Yüz		Baş		Sırt		Karın		Diğer	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
239	22,4	147	16,9	98	11,2	94	10,8	66	7,6	58	6,7	48	5,5	122	14,0

N=872

Table 19: Yaraların Türleri

Ekimoz		Çizik		Kesi		Saplama	
n	%	n	%	n	%	n	%
7	1,1	124	20,2	384	62,4	100	16,3

N=615

Tablo 20’de çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olaylarında kullanılan bıçakların türleri gösterilmiştir. Bulgulara göre olaylarda en çok çakı (%37,2), sallama-döner bıçağı (%26,5), ekmek bıçağı (%20,1), sustalı (%5,6) ve kelebek (%3,0) bıçakları kullanılmıştır.

Tablo 20: Kullanılan Bıçakların Türleri

Çakı		Sallama-Döner Bıçağı		Ekmek Bıçağı		Sustalı		Kelebek		Others	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
284	37,2	202	26,5	153	20,1	43	5,6	23	3,0	68	9,0

N=763

Tablo 21’de ise olaylarda kullanılan bu bıçakların nereden temin edildiğine dair bulgular sunulmuştur. Buna göre büyük oranda (%85,3) şüpheliler bıçakları zaten üzerlerinde taşımaktadırlar. %9,3 oranında şüpheli ise olaylarda kullanılan bıçakları ikametlerinden almışlardır. Tablo 22’de ise şüphelilerin neden üzerlerinde bıçak taşıdıklarına ait bulgular gösterilmiştir. Buna göre şüpheliler çok büyük oranda saldırı ve korkutmak amaçlı bıçak taşıdıklarını ifade etmişlerdir. %8 oranında şüpheli kendilerini savunmak amaçlı bıçak taşıdıklarını, %4,3 oranında şüpheli zevk için, %3,4 oranında şüpheli meslek gereği ve %0,6 oranında şüpheli ise bir gelenek olduğu için bıçak taşıdıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 21: Kullanılan Bıçaklara Erişim Şekilleri

Üzerinde Taşıyor		İkametten		Diğer	
n	%	n	%	n	%

495	85,3	54	9,3	31	5,4

N=580

Tablo 22: Bıçak Taşıma Nedeni

Saldırı-Korkutma		Savunma		Zevk İçin		Meslek Gereği		Geleneksel	
n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
295	83,8	28	8,0	15	4,3	12	3,4	2	0,6

N=352

Son olarak, Tablo 23'te şüphelilerin yaptıklarını kabullenip kabullenmediklerini ve pişmanlık duyup duymadıklarına ilişkin bulgular gösterilmiştir. Bulgulara göre şüphelilerin yaklaşık yarısı kendilerine isnat edilenleri kabul ederken diğer yarısı kabul etmemektedir. Yaptıklarını kabul edenlerden ise %65 oranında şüpheli, yaptıklarından pişmanlık duyarken %35'lik şüpheli grubu yaptıklarından pişmanlık duymamaktadır.

Tablo 23: Olay Sonrası Şüphelilerin Durumları

Suçu Kabullenme		Pişmanlık	
Evet	Hayır	Evet	Hayır
%52	%48	%65	%35

N=674

Değerlendirme Ve Sonuç

Şiddet tüm toplumlarda yaygın olarak görülen ciddi bir sorundur. Bıçakla işlenen suçlar ise şiddetin sonuçları en vahim olan türlerindedir. Bu suç türü çok fazla sayıda ölüm, yaralanma, sakatlanma ve ekonomik kayıpları beraberinde getirmektedir. Bu belirgin zararlarının yanında bu suçlar mağdurlarını psikolojik olarak da etkilemektedir. Mağdurlar korku ve tehdit altında yaşadıklarından hayat kaliteleri düşmektedir. Hem dünyada hem de ülkemizde yapılan araştırmalar çocukların ve gençlerin bıçakla işlenen suçlara yaygın olarak karıştıklarını göstermektedir. Bununla beraber ülkemizde çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçlar yeterince incelenmemiştir. Bu araştırma bu ciddi problemi daha iyi anlamak ve böylece daha etkili çözümler üretilmesine katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın bulguları Erzurum ilinde 10 yıllık süreçte meydana gelen toplam 3061 bıçakla işlenen suç olayının 1004'üne 18 yaş altı çocukların karıştığını ve ilde bıçakla işlenen suç olaylarına karışmış toplam 12776 kişiden 1864'ünün çocuk olduğunu göstermiştir. Bu bulgulara göre bıçakla işlenen suçların yaklaşık %33'üne çocukların karıştığı ortaya çıkmaktadır ki bu bulgu gençlerin yoğun olarak bu tür suçlara karıştığı görüşünü desteklemektedir (Brown ve Sutton, 2007; Durand, Krowchuck, Kreiter, Woods, 1999; Everrett ve Price, 1995; Kieselbach, 2011; Spiegelhalter ve Barnett, 2009; Stephen, 2009).

Bucakla işlenen suç olaylarına karışan çocukların demografik özelliklerine bakıldığında ise bu çocukların ağırlıklı olarak 14-17 yaş grubundan oldukları ve yaş ortalamalarının yaklaşık 15 olduğu bulunmuştur. Bu çocukların tamamına yakını erkektir ve bekârdır. Bu çocukların hemen hemen hiçbirininin psikolojik sorunu yoktur ve hemen hemen hiçbirisi olay anında alkolün tesiri altında değildir. Çocuk olmalarına rağmen bu çocukların yaklaşık %35'i bir okula devam etmemektedir ve yine aynı oranda çocuklar şehre göçle gelmişlerdir.

Bulgular, olaylara karışan 1864 çocuktan 1253'ünün şüpheli, 565'inin ise mağdur olduğunu göstermiştir. Demografik özelliklere göre yapılan analizlerde yaş arttıkça çocukların daha çok şüpheli pozisyonunda olduklarını göstermiştir. Benzer olarak bir okula devam etmeyen çocuklarda daha çok şüpheli olarak bıçakla işlenen suçlara karışmaktadır. Bir diğer deyişle öğrenci olmak bu suçlar açısından koruyucu bir etkidir. Alkol almış olanlarla psikolojik sorunu olanlar da bıçakla işlenen suçlarda daha fazla oranda şüpheli pozisyonundadırlar. Bu bulgu alkolün şiddet olaylarını artırdığı öngörüsünü (Karakaya, 2008; Levitt, 2004; Zimring, 2007) desteklemektedir. Şüpheli olma olasılığını artıran bir diğer etken erkek olmaktır ki bu bulgu literatürde yaygın olarak vurgulanan erkeklerin şiddetle işlenen suçlara daha yüksek yoğunlukta karıştıkları öngörüsünü desteklemektedir (Barletta, 2003; Dağdelen, 2003; Demirhan, 2002). Bununla beraber bulgular, medeni halin ve göç etmiş olmanın bıçakla işlenen suçlara şüpheli pozisyonunda katılmayı etkilemediğini göstermiştir. Bu bulgu göçün suça etki ettiği yaklaşımı ile uyusmamaktadır (Gökulu, 2010).

Yine bulgular çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçların en çok ilkbahar ve yaz aylarında, haftanın tatil olan günlerinde ve gün içerisinde 14.00 ile 22.00 saatleri arasında yaşandığını göstermiştir. Bu bulgular, bıçakla işlenen suçlar üzerine yapılan önceki araştırmalarla uyumludur (Gürer, 2012; Spiegelhalter ve Barnett, 2009). Bu bulgulara göre çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçların insanların günlük hayattaki yoğunluklarına bağlı olarak arttığı söylenebilir. Bu bulgu da suçun insanın günlük yaşantısındaki davranış şekillerine, hava sıcaklıklarına ve alışkanlıklarına bağlı olduğunu savunan rutin aktiviteler teorisine uymaktadır (Arnold, Keane ve Baron, 2005; Hipp, Bauer, Curran ve Bollen, 2004; Paternoster ve Bachman, 2001; Rotton ve Cohn, 2003).

Bulgulara göre şehir merkezindeki çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçların sayısı dış ilçelerdeki sayıdan yaklaşık 6 kat daha fazladır. Hâlbuki Erzurum ili şehir merkezi nüfusu ile dış ilçelerin toplam nüfusu birbirine yakındır. Bu bulgu kentlerin farklı dinamiklerinin daha çok suç işlenmesine neden olduğunu savunan araştırmalarla uyumludur (Gökulu, 2010; Levitt, 1998; Subaşı ve Akın 2012).

Bulgular çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olaylarının büyük oranda cadde ve sokaklarda meydana geldiğini ve yine büyük oranda bu tür olayların başkalarının gözü önünde meydana geldiğini göstermiştir. Yine bulgular polisin bu olayları büyük oranda 155 Polis İmdat Polis hattı aracılığı ile öğrendiğini göstermiştir. Bu bulgular değerlendirildiğinde bu suçun faili çocukların suçu işlerken görünmekten çekinmedikleri ve kendilerini gören başkalarına rağmen bu suçu işleyebildikleri anlaşılmaktadır. Olayı gören bu kadar fazla kişinin olması 155 Polis İmdat Polis hattının neden sıklıkla arandığını da açıklamaktadır.

Bulgulara göre çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçların tarafları çoğunlukla birbirini daha önceden tanımaktadırlar ve nadiren daha önce benzer bir olaya karışmışlardır. Tarafların yakınlık ilişkileri ise daha çok arkadaşlık, komşuluk ve akrabalık şeklindedir. Tarafların bu yakın ilişkileri bıçakla işlenen suçlar gibi ciddi bir eyleme girişmelerine engel olamamıştır. Bu olaylara neden olan olgular ise ağız münakaşası, küfürleşme, laf atma gibi basit nedenlerdir. Olayların pek çoğundan önce de taraflar arasında tartışma, küfürleşme ve itişme yaşandığı anlaşılmaktadır. Bu olayları engellemek için daha olaylar gelişmeden tarafların kendilerini dizginleyebilmeleri için eğitilmeleri yararlı olabilir.

Bulgulardan, olaya karışan şüpheli çocukların yarısından fazlasının olay yerine giderken karşı tarafa bir zarar vermek amacıyla gitmediği anlaşılmaktadır. Ancak yine bulgular, yaşananlar neticesinde bu çocukların büyük oranda bıçakları kullanırken karşı tarafa zarar vermek niyetiyle kullandıklarını da göstermektedir. Şüpheliler olayların yaklaşık yarısında bıçakla sadece bir kez hamle yapmışlardır. Buna rağmen mağdurların yarısından fazlasının üzerinde de sadece bir yara vardır. Ayrıca, şüphelilerin hamle sayısı arttıkça yara sayılarının da arttığı gözlemlenmektedir ki bu bulgu şüphelilerin hemen hemen her hamlelerinde başarılı olduklarını göstermektedir. Bu da şüphelilerin bıçak kullanırken bilinçli ve bilgili oldukları şeklinde yorumlanabilir. Bunu destekler bir bulgu da yaraların mağdurların vücudunda

oluştugu yerlerle ilgilidir. En çok yaralar mağdurun bacak ve kalça bölgesindedir. Bu bölgeler şüpheli açısından erişilmesi zor olan bölgelerdir. Buralarda yaralanmaya neden olabilmek için bu bölgelerin kasıtlı olarak hedeflenmiş olması gereklidir. Bu bölgelerin seçilme nedeni ise buralarda açılacak yaraların öldürücü olmamasıdır. Bu seçimin nedeni de şüphelilerin mağduru öldürmek istememesi, bunun yerine ona ders vermek ve onu cezalandırmak istiyor olmasıdır (Delice, 2013). Pek çok şüphelinin yaptığından pişman olmaması da bunu desteklemektedir.

Bulgulara göre çocukların karıştığı bıçakla işlenen suçlarda en sık kullanılan bıçak türleri sırasıyla çakı, sallama-döner bıçağı ve ekmek bıçağıdır. Başka araştırmalar da benzer bulgular elde etmiştir (Yılmaz, 2011). Bu bıçakları taşımak yürürlükteki mevzuata göre bir suç sayılmadığından rahatlıkla taşınabilmektedir. Ayrıca pek çok şüpheli bu bıçakları her zaman üzerlerinde taşıdıklarını ve taşıma nedenlerinin de karşı tarafa saldırmak veya onları korkutmak olduğunu ifade etmiştir. Bu çocukların üzerlerinde bıçak taşıyor olmaları her hangi bir çatışma ve gerilim halinde bu bıçakların kullanılmasını kolaylaştırmaktadır (Stolzenberg, 2000; Brown ve Sutton, 2007).

Araştırmanın bu bulgularının çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olaylarını daha iyi anlamak açısından yardımcı olacağı değerlendirilmektedir. Ayrıca bu bulgular bireye ve topluma büyük zararlar veren bu önemli problemin çözümünde kullanılmalıdır. Bu bulgular ışığında çocukların okullaştırma oranlarının artırılması ve okula gitmeyen çocukların sayılarının azaltılması önerilebilir. Ayrıca bıçak taşıyan çocukların daha sık bu olaylara karıştığı düşünülürse bıçak taşımayı zorlaştıran yasal düzenlemelerin ve bilinçlendirici faaliyetlerin yapılması önerilebilir. 155 Polis İmdat hattı bu olayları polise rapor etmek için sıklıkla kullanıldığından bu hattın kullanımını daha da artırmak için Toplum Destekli Polislik faaliyetleriyle halkın bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır. Ayrıca bu hatta cevap veren polislerin de bu suçlar açısından bilinçlendirilmeleri yararlı olacaktır. Bu olayların yoğun yaşandığı yer, mekân, gün ve saat bilgileri kullanılarak buna göre polislerin görünürlüğünün artırılması da bir çözüm olabilir. Bıçaklama olayı yaşanmadan önce ağız münakaşası ve küfürleşme olaylarının yoğunlukla yaşandığı düşünülürse bu aşamalardan dönülebilmesi için çocuklara öfke kontrolü eğitimlerinin verilmesi de problemin çözümü için yararlı olabilir. Son olarak, devlet-halk ilişkisinin geliştirilmesini hedeflenmelidir. Devlet-halk ilişkisinin gelişmesi ve halkın devlete duyduğu güvenin artması bıçak taşıma alışkanlığının ve bıçaklama olaylarının azalmasına katkı sağlayacaktır. Bu araştırmanın bulgularından faillerin karşı tarafa bir ders ve ceza vermek amacıyla bıçak kullandıkları anlaşılmaktadır. Bir diğer deyişle, şüpheli çocuklar problemleri yetkili makamlara bildirmek veya şikâyet etmek yerine kendileri çözmeye çalışmışlardır. Devlet, bireylerin şikâyet ve problemlerini hızlı bir şekilde çözebilirse bireylerin kendi cezalarını kendileri verme davranışları değişebilir.

Bu araştırma çocukların karıştığı bıçakla işlenen suç olaylarını çok kapsamlı bir şekilde incelemiş ve literatürde büyük bir boşluğu doldurmuştur. Gelecekteki çalışmalar bu hassas ve önemli konuyu farklı illerde ve farklı örneklerle daha sıklıkla incelemelidir ve bu araştırmanın bulgularını test etmelidir.

KAYNAKÇA

- AKPOLAT, Y. (2010). *Şiddet ve Kültür: Mardin saha araştırmasının raporu*, Mardin Valiliği.
- ARNOLD, R., KEANE, C. And BARON, S. (2005). "Assessing Risk of Victimization through Epidemiological Concepts: An alternative analytics strategy applied to routine activities theory", *The Canadian Review of Sociology and Anthropology*, S. 42, s. 345-364.
- ATMAN, Ü. C. (2003). "Kadına Yönelik Şiddet: Cinsel Taciz / Irza Geçme", *Sted*, S.12, s. 333-335.
- AVCI, A. (2010). "Aile Yapı ve Atmosferinin Okul Şiddetine Etkisi", *Değerler Eğitimi Dergisi*, S. 8, s. 7-52.
- BARLETTA, M. (2003). *Marketing to Women: How tounderstand, reach, and increase your share of the world's largest market segment*, Chicago: Dearborn Trade Pub.
- BEYAZTAŞ, F. Y. (2011). "Kesici-Delici Alet Yaralanmaları İle İlgili Sivas ve Diğer İllerde Yapılan Çalışmalar ve Konunun Adli Tipteki Önemi", <http://www.sivas.pol.tr/projeislemdetay.aspx?Detayid=77>, (Erişim Tarihi: 03.10.2012).
- BROUSSARD C.D. and NORTHUP J. (1995). "An approach to functional assesment and analysis of disruptive behaviour in general education classrooms", *School Psychology Quarterly*, S. 10, s. 151-164.

- BROWN, J. and SUTTON, J. (2007). "Protection or Attack? Young People Carrying Knives and Dangerous Implements", *Australian Journal of Guidance & Counselling*, S. 17, s. 49-59.
- CİNKİR, S. (2006). *Okullarda Kaba Güç, Türleri, Etkileri ve Önleme Stratejileri*. 1. Şiddet ve Okul: Okul Çevresinde Çocuğa Yönelik Şiddet ve Alınabilecek Tedbirler Sempozyumu, İstanbul.
- DAĞDELEN, Ş. (2003). *İlkokul Öğrencilerinin Şiddete Yönelik Tutumları: Lefkoşa Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Lefkoşa Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- DAVIES, M. (2008). "The Effects Of Discrimination On Families in the Fight to End Child Poverty", <http://www.jrf.org.uk/bookshop/eBooks/2271-poverty-exclusion-discrimination.pdf>, (Erişim Tarihi: 20.09.2012).
- DELİCE, M. (2013). *Şiddetin Keskin Yüzü: Bıçakla İşlenen Suçlar*, Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- DEMİRHAN, M. (2002). *Kendini Açma Düzeyleri: Farklı genel lise öğrencilerinin bazı değişkenler açısından saldırganlık düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- DEVECİ, H., KARADAĞ, R. ve YILMAZ, F. (2008). "İlköğretim Öğrencilerinin Şiddet Algıları", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 7, s. 351-368.
- DOLU, O., ULUDAĞ, Ş. ve DOĞUTAŞ, C. (2010). "Suç Korkusu: Nedenleri, sonuçları ve güvenlik politikaları ile ilişkisi", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, S. 65, s. 57-81.
- DURAND, R.H., KROWCHUCK, D.P., KREITER, Sinal, S.H., & WOODS, C.R. (1999). "Weapon Carrying on School Property among Middle School Students", *Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine*, S. 153, s. 21-26.
- EKE, C. Y. ve OGEL, K. (2006). *İstanbul'daki Okullarda Suç ve Şiddetin Yaygınlığı*. 1. Şiddet ve Okul: Okul Çevresinde Çocuğa Yönelik Şiddet ve Alınabilecek Tedbirler Sempozyumu, İstanbul.
- EVERRETT, S.A. and PRICE, J.H. (1995). "Students' perceptions of violence in the public schools: The Met Life survey", *Journal of Adolescent Health*, S. 17, s. 345-352.
- GAZETE GÜNCEL (2012). "Okulların 3 Yıllık Suç Bilançosu" <http://www.gazeteguncel.com/haber-Okullarin-3-yillik-suc-bilancosu-29496/>, (Erişim Tarihi: 19.06.2012).
- GİBBONS, L. (2011). "Dealing with the Effects of Domestic Violence", *Emergency Nurse*, S. 19, s. 12-16.
- GÖKULU, G. (2010). "Kent Güvenliği Kentleşme ve Suç İlişkisi", *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, S. 24, s. 209-226.
- GREATER LONDON SCRUTINY COUNCIL, (2009). "Scrunity Investigation on Knife Crime", <http://www.croydon.gov.uk/contents/documents/meetings/548639/868742/knife1.pdf>, (Erişim Tarihi: 19.06.2012).
- GÜRER, C. (2011). "Şiddet ve Bıçakla Mücadele Yerel Eylem Planı" <http://www.sivas.pol.tr/projeislemdetay.aspx?Detayid=77>, (Erişim Tarihi: 03.10.2012).
- HALE, C. (1996). "Fear of crime: A review of the literature", *International Review of Victimology*, S. 4, s. 79-150.
- HIPP, J. R., DANIEL, J., CURRAN, P. J. and, KENNETHA. (2004). "Crimes of Opportunity or Crimes of Emotion? Testing two explanations of seasonal change on crime", *Social Forces*, S. 82, s. 1333-1372.
- JAMIESON, C. (2005). *Tackling Knife Crime: A consultation*, Edinburg: Scottish Executive.
- KARAKAYA, E. (2008). *Endüstri Meslek Lisesi Öğrencilerinin Şiddet Eğilimlerinin Çok Yönlü Olarak Değerlendirilmesi: İstanbul ili Avrupa yakası örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KIZMAZ, Z. (2006). "Okullardaki Şiddet Davranışının Kaynakları Üzerine Kuramsal Bir Yaklaşım" *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 30, s. 47-70.
- KIESELBACH, B. (2011). "Youth Violence in Europe: Causes, Consequences and Prevention" <http://www.sivas.pol.tr/projeislemdetay.aspx?Detayid=77>, (Erişim Tarihi: 03.10.2012).
- KOCACIK, F. ve ÇAĞLAYANDERELİ, M. (2009). "Ailede Kadına Yönelik Şiddet: Denizli ili örneği", *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, S. 6, s. 24-43.
- KRUG, E. G., DAHLBERG, L. L., MERCY, J. A., ZWI, A. B. ve LOZANO R. (Eds). (2002). *World Report on Violence and Health*, Geneva: World Health Organization.
- LEVITT, D. S. (1998). "The Relationship between Crime Reporting and Police: Implications for the Use of Uniform Crime Reports", *Journal of Quantitative Criminology*, S. 14, s. 61-81.
- ÖZCEBE, H., UYSAL, D., SOYSAL, S., POLAT, B., ŞEKER, A. ve ÜNER, S. (2006). *Ankara'da bir İlköğretim Okulunda Erken ve Orta Dönem Adölesanlarda Şiddet Algısı ve Şiddet Davranışı Sıklığının Değerlendirilmesi*. 1. Şiddet ve Okul: Okul Çevresinde Çocuğa Yönelik Şiddet ve Alınabilecek Tedbirler Sempozyumu, İstanbul.
- PATERNOSTER, R. and BACHMAN, R. (2001). *Explaining Criminals and Crime*, Los Angeles, CA: Roxbury Publishing Company.
- PIŞKIN, M. (2006). *Akran Zorbalığı Olgusunun İlköğretim Öğrencileri arasındaki Yaygınlığının İncelenmesi*, 1. Şiddet ve Okul: Okul Çevresinde Çocuğa Yönelik Şiddet ve Alınabilecek Tedbirler Sempozyumu, İstanbul.
- ROTTON, J. and COHN, E. G. (2003). "Global Warming and U.S. Crime Rates: An application of Routine Activity Theory", *Environment and Behavior*, S. 35, s. 802-825.
- SARGIN, S. ve TEMURÇİN, K. (2011). *Türkiye'nin Suç Coğrafyası*, Ankara: Polis Akademisi Yayınları.
- Skogan, W. and Maxfield, M. (1981). *Coping with Crime*, Beverly Hills, CA: Sage Publications.
- SPIEGELHALTER, D. and BARNETT A. (2009). "London Murders: A predictable pattern?" *Significance*, s. 5-8.
- STAFFORD, M., CHANDOLA, T. ve MARMOT, M. (2007). "Association Between Fear of Crime and Mental Health and Physical Functioning", *American Journal of Public Health*, S. 97, s. 2076-2081.
- STEPHEN, D. E. (2009). "Time to Stop Twisting the Knife: A critical commentary on the right and wrongs of criminal justice responses to problem youth in the UK", *Journal of Social Welfare & Family Law*, S. 31, s. 193-206.
- STOLZENBERG, L. (2000). "Gun Availability and Violent Crime: New evidence from the national incident-based reporting system", *Social Forces*, S. 78, s. 1461-1482.
- SUBAŞI, N. ve AKIN A. (2012). "Kadına Yönelik Şiddet: Nedenleri ve Sonuçları" <http://www.amargi.org.tr/?q=node/156>, (Erişim Tarihi: 19.07.2012)
- TANRIVERDİ, G. ve SİPKİN, S. (2008). "Çanakkale'de Sağlık Ocaklarına Başvuran Kadınların Eğitim Durumunun Şiddet Görme Düzeyine Etkisi", *Fırat Tıp Dergisi*, S. 13, s. 183-187.
- VACHHER, A. S. ve SHARMA, A. K. (2010). "Domestic Violence Against Women and Their Mental Health Status in a Colony in Delhi", *Indian Journal of Community Medicine*, S. 35, s. 403-405.
- WHO (2010). *Violence Prevention: The evidence*, Geneva: WHO Press.
- YILMAZ, İ. (2011). "Bıçaklama Suçlarında Suç ve Suçlu Profili: 2011 Yılı Sivas Geneli" <http://www.sivas.pol.tr/projeislemdetay.aspx?Detayid=77>, (Erişim Tarihi: 03.10.2012).
- YURTAL, F. ve CENKSEVEN, F. (2006). *İlköğretim Okullarında Zorbalığın İncelenmesi*, 1. Şiddet ve Okul: Okul Çevresinde Çocuğa Yönelik Şiddet ve Alınabilecek Tedbirler Sempozyumu, İstanbul.
- ZIMRING, F. E. (2007). *The Great American Crime Decline*, New York: Oxford University Press.